

Н. В. Трифонова

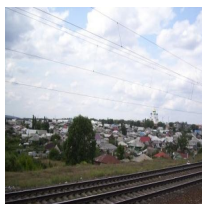
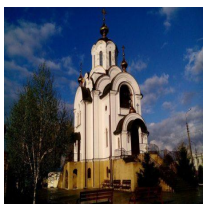
Оленівка

ОЛЕНІВКА — селище міського типу Кальміуського району (до липня 2020 — Волноваського району) Донецької області. Знаходиться на малій р. Долин-Тарама (бас. [Кальміусу](#)), за 20 км від Донецька, 60 км від м. Кальміуське (до 2016 — [Комсомольське](#)), 30 км від м. [Волноваха](#) та 5 км від місцевості *Олександринка* у м. [Докучаєвськ](#). Пл. 5,45 км². За переписом насел. 2001, проживали 4893 особи (складає 94,3 % до 1989), з них зазначили рідною мовою українську 81,48 %, рос. — 17,79 %, білорус. — 0,06 %, грец. — 0,02 %; станом на 1 січня 2014 — 4635 осіб. Засн. 1840 переселенцями з Полтав. і Харків. губ. 1872 прокладено залізницю від Юзівки (нині Донецьк) та відкрито ст. Оленівка. 1886 були 162 двори, проживали 945 осіб. Наприкінці 19 ст. на місці дерев'яного храму, що згорів, зведено цegl. церкву Покрови Пресвятої Богородиці (у 1930-х рр. зруйновано). 1908 на тер. залізнич. ст. Оленівка збудовано паровий млин. За часів Рос. імперії О. адміністративно входила до Маріуп. пов. Катеринослав. губ. Під час воєн. дій 1918—20 влада неодноразово змінювалася. 1920—25 — у складі Донец. губ.; 1923—30 — Сталін. (до 1924 — Юзів.) округи; від 1932 — Донец. (1938—61 — Сталін.) обл. Від 1923 О. належала до Мар'їн., Ольгин., Волновас. та ін. р-нів. Від 1938 — смт. Жит. зазнали сталін. репресій. Від серед. жовтня 1941 до 9 вересня 1943 — під нім. окупацією. Діяло підпілля. 1951 прокладено автомобіл. шлях Донецьк—Маріуполь. У рад. період засн. комбінат хлібопродуктів, борошномел. завод з комбікорм. цехом, лісорозсадник (понад 500 га; бл. 130 тис. плодоягід. і 375 тис. декор. саджанців на рік), а також училище механізації с. госп-ва. 1959 мешкали 6,7 тис., 1970 — 5,9 тис., 1979 — 5,3 тис. осіб. Неподалік с-ща — *Оленівське родовище флюсових вапняків і доломітів*, сировину з якого постачали на [Докучаєвський флюсо-доломітний комбінат](#). На поч. 2010-х рр. функціонували 2 заг.-осв. школи, 2 дитсадки; Будинок культури, 3 б-ки; лікарня. Діє церква св. Костянтина та Єлени. Серед видат. уродженців — економіст *В. Християнівський*, письменник [Г. Бойко](#), диригент, композитор, засл. арт. УРСР *З. Остапенко*, фахівець у галузі вугіл. промисловості, політ. діяч *С. Поляков*.

Від 2014 — під контролем сепаратистів т. зв. Донец. нар. республіки. 2020 Оленів. селищну раду з селами Малинове, Молодіжне, Нова Оленівка (до 2016 — Петровське), Новомиколаївка адміністративно підпорядковано Докучаєв. громаді Кальміус. р-ну, що не контролює укр. влада.

Після повномасштаб. вторгнення ЗС РФ на території України 2022 на базі колиш. Волновас. виправ. колонії № 120 у с. Молодіжне відкрито тюрму, де рос. окупац. влада утримує до проходження фільтрації чи винесення вироку цивіл., на її думку, неблагодій. укр. громадян, а також полонених укр. військових і правоохоронців. До цієї колонії було доставлено захисників Маріуполя, зокрема комбінату [«Азовсталь»](#), які погодилися скласти зброю під гарантії збереження їм життя й подальшого обміну. 29 липня цього ж року рос. влада здійснила терорист. акт, підірвавши приміщення, де знаходилися українські військовополонені. Загинули 53 та отримали поранення понад 130 укр. вояків.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Оленівка / Н. В. Трифонова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-74518>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).